

Jaaroverzicht 2018

7 juni 2019 -

Thema-avond 'Kom Dichterbij' met ds. C. van Ekris

Het evangelie voor een verwarde generatie - Het is leuk om in deze tijd jong te zijn. Er zijn veel mogelijkheden om jezelf te amuseren, toch is het ook verwarrend. Veel draait om presteren en jezelf presenteren. Dat legt druk op de schouders van jongeren. Er hangt nogal wat van af of je slaagt of faalt in het leven. Dat kan leiden tot onzekerheid en keuzestress.

Het evangelie kan hierin een belangrijke rol spelen, omdat het daarin in de eerste plaats gaat om wie je bent (in Christus) en niet om wat je doet. Ds. C. van Ekris gaat in op de vragen: Hoe presenteert je het evangelie aan een verwarde generatie - een generatie die behoefte heeft aan houvast, maar er moeite mee heeft om het evangelie als houvast te aanvaarden? Welke praktische consequenties heeft dat voor jeugdwerk, catechese en prediking?

Met hart en ziel!

Voor u ligt ons jaarverslag over 2018. In dit jaarverslag nemen we u mee in ons werk over het afgelopen jaar. Het jaar waarin het thema 'Met hart en ziel' centraal stond. In onze programma's, methodes en activiteiten hebben we invulling willen geven aan de onlosmakelijke verbinding tussen hart en ziel. *Met hart en ziel* hebben HGJB-vrijwilligers en -medewerkers zich ingezet voor onze jeugd. Jeugdwerk raakt hen en daarom zetten ze zich in voor kinderen, tieners en jongeren in onze kerk. Er is nieuw catechese- en jeugdwerkmateriaal ontwikkeld. Waarbij in de nieuwe catechesemethode heel nadrukkelijk aandacht is voor hoofd, hart en handen. Over 'met hart en ziel' gesproken... Ook zijn er prachtige avonden verzorgd, voor jongeren en leidinggevend. En in 2018 hebben we opnieuw waardevolle activiteiten en vakanties voor jongeren georganiseerd. In dit jaarverslag leest u hier veel meer over! Met hart en ziel: Ook u als lezer bent betrokken op de jeugd. Dit toont u door uw steun aan de HGJB. Betrokkenheid in de vorm van gebed en financiële steun. We zijn hier dankbaar voor en dit geeft ons energie om met enthousiasme door te gaan met ons belangrijke werk! Het is onze diepste drijfveer om de jeugd bij Christus te brengen, omdat ze bij Hem pas echt thuis komen!

Jan Kranendonk
Directeur HGJB

Ledenvergadering HGJB

Op DV donderdag 6 juni houdt de HGJB haar Algemene Ledenvergadering in de Opstandingskerk in Nunspeet. Deze is van 18.30u tot 19.30 uur, en ter bespreking ligt dan het

gevoerde beleid in 2018. Ook zullen nieuwe bestuursleden gekozen worden. Om 20.00 uur begint de thema-avond die hierboven aangekondigd staat.

Meer informatie en aanmelden via www.hgjb.nl/alv.

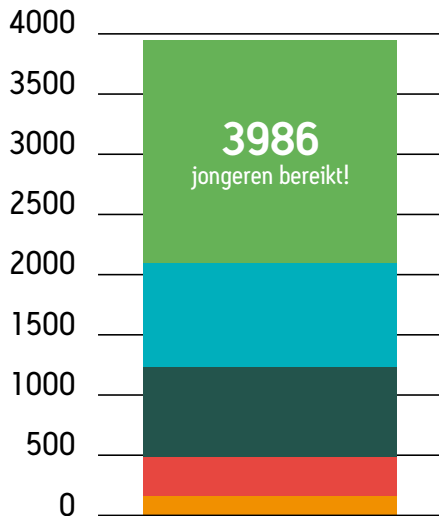
In 2018 hebben ruim 400 jonge en wat oudere mensen meegewerkt aan onze materialen en activiteiten. Zo hebben ze meegewerkt aan onze missie. Vrijwilligers zijn enorm belangrijk voor de HGJB. Niet alleen door de tijd die ze investeren, maar ook door de kennis en ervaring die ze inbrengen. Ze zijn de sfeerdragers bij activiteiten. Door hun gebed en gesprekken met tieners en jongeren willen ze hen dicht bij Jezus brengen. Het maakt ons blij als we keer op keer de mooie motivaties van vrijwilligers horen. Verreweg de meeste vrijwilligers willen graag voor ons aan de slag, omdat ze zelf wat van God ervaren hebben tijdens activiteiten of het gebruik van materialen. Als vrijwilliger willen ze dit graag doorgeven. In 2019 willen we het vrijwilligersbeleid verder ontwikkelen.

← Geen HGJB zonder vrijwilligers!

Jacolien Mijs (Vrijwilliger bij Scholierenweekend en Kerstconferentie)
Ik vind dat de HGJB mooie activiteiten organiseert voor tieners en jongeren om hen te helpen dicht bij God te leven.
Als vrijwilliger lever ik hier graag een bijdrage aan. Het is leuk om dit samen met andere enthousiaste vrijwilligers te doen.

Jaaroverzicht 2018

Aantal jongeren in 2018

Scholierenweekend	170 tieners
Houvast-avonden	323 jongeren
HGJB-vakanties	756 deelnemers
Kerstconferentie	864 jongeren
TOV-avonden	1873 tieners

Deelnemers geven de **HGJB-vakanties** gemiddeld een:

8 cursussen met 135 deelnemers

55 activiteiten
405 vrijwilligers

Aline de Boer
(vrijwilliger bij TOV-avonden)
Ik ben vrijwilliger, omdat ik zelf hele toffe ervaringen heb met de HGJB. Ik heb God echt mogen leren kennen. Ik wil daarom iets terugdoen voor de HGJB en ik gun alle tieners die toffe ervaringen ook!

Financiën

Inkomsten	2018	2017
Opbrengsten cursussen en materialen	€ 485.000	€ 486.000
Opbrengsten Jongerenactiviteiten	€ 482.000	€ 546.000
Giften particulieren	€ 553.000	€ 587.000
Giften kerken	€ 247.000	€ 252.000

Uitgaven	2018	2017
Besteed aan doelstelling Voor jongeren	€ 224.000	€ 254.000
Besteed aan doelstelling Werken met jongeren	€ 356.000	€ 392.000
Organisatielasten	€ 1.327.000	€ 1.422.000

Resultaat over 2018: € 29.000

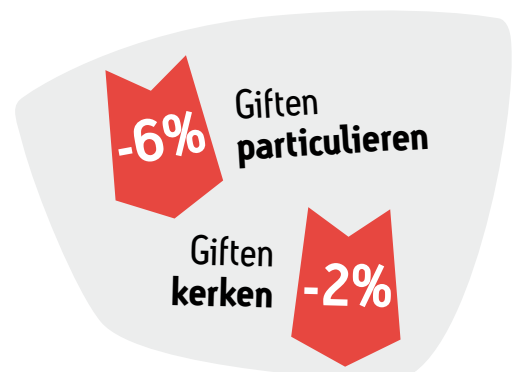

CATECHESE

Aantal werkmappen **Follow Me** gestegen met **1%** naar 4476.

Verkoop werkmappen **Follow Me next** gestegen met **7%** naar 1275

Verkoop Catechesemethode **Leer & Leef** gestegen met **23%** naar 6500.

HGJB WERKT O.A. SAMEN MET:
 JOP → DIVERSE THEMA'S
 IZB → FOCUSTRAJECT
 GZB → DIACONAAAL PROJECT

Dit zijn enkele hoogtepunten uit het jaarverslag 2018. Het hele verslag is te lezen via www.hgjb.nl/jaarverslag.

De HGJB in 2018

Activiteiten

De HGJB heeft het verlangen dat jongeren houvast vinden in Christus. We organiseren activiteiten om jongeren steeds weer dat goede nieuws te vertellen. In 2018 waren er weer vakanties, Scholierenweekenden, TOV-avonden en Houvastavonden. Ook organiseerden we de Kerstconferentie en maakten we het jongerenblad Pit.

Vernieuwde TOV-avonden

Tieners leven in een snelle wereld. Om daarbij aan te sluiten hebben we het programma opgedeeld in drieën. Een spelonderdeel, een Bijbelstudie en een film. Tieners kregen zo in kleinere groepen

steeds een nieuw programmaonderdeel aangeboden. 48 tienerleiders hebben de evaluatie ingevuld. Ze gaven gemiddeld een 7,6. Een ruime meerderheid ervaarde de TOV-avonden als: goed, kort en krachtig. Als verbeterpunt werd vooral de communicatie vooraf genoemd. We hebben in 2019 ons best gedaan om dat te verbeteren.

*Groepsleider:
"Het is tof om met zoveel jongeren tegelijk bezig te zijn met het christelijk geloof. De eerste keer als groepsleider was een uitdaging maar gaf ook extra diepgang en waarde aan deze Kerstconferentie."*

Grootse conferentie met veel inhoud

Koning Jezus, daar ging het om tijdens deze Kerstconferentie. Wat is het veel, maar prachtig werk om zo'n grote conferentie te organiseren met elkaar. Een kernteam van vrijwilligers die mee organiseren en veel vrijwilligers die het evenement dragen. De bezoekers geven in de evaluatie aan dat ze de inhoud hoog waarderen en ook de hoeveelheid workshops en collegetours op prijs stellen. Gemiddeld geven ze de conferentie dan ook een 8,2.

Stefan Stremler, mentor van een tienergroep op SW: "Mijn wens voor de tieners van SW is dat ze worden gegrepen door Diezelfde die mij jaren geleden vastpakte en nooit meer heeft losgelaten."

← Twee scholierenweekenden

Twee keer organiseerde de HGJB een Scholierenweekend (SW). In het voorjaar waren er helaas maar 70 tieners, in het najaar zat het weekend met 120 tieners al vijf weken van tevoren vol! In het voorjaar was het thema 'Contact met God'. Vooral de workshops zijn erg positief ontvangen. We hebben allerlei manieren aangeboden om contact met God te bevorderen. Sport, stilte, muziek, wandelen, Bijbel lezen, gebed, creativiteit. Zondagmorgen zijn we met elkaar naar de kerk in Zeist geweest. De weekenden werden gewaardeerd met een 8,6 en een 8. Interessant is dat bijna 70 % aangeeft via vrienden op SW te komen. Mooi hoe het zich zo verspreid!

Houvast-avonden →

In 2018 hebben we geprobeerd om een nieuwe impuls te geven aan de Houvast-avonden voor (onder anderen) jongeren die belijdenis gaan doen. Dat het hoofdprogramma 'steviger' van inhoud was, is door bezoekers positief gewaardeerd. Kritiek kwam er op de (korte) duur van de workshops en op het moeten betalen voor de consumpties. Aan deze en andere kritiekpunten hopen we in 2019 tegemoet te komen.

Helaas leidde de nieuwe impuls in 2018 niet tot meer bezoekers (in totaal 306 op vier plaatsen, tegen 385 in 2017). We wijten dat er onder andere aan dat de pr te laat op gang kwam. In het algemeen blijven we zoeken naar een betere doorontwikkelingen van deze avonden.

*Jongere:
"Ik vond het een leerzame avond, om met meerdere jongeren na te denken over het thema. De workshops hebben mij echt aan het denken gezet en ik heb er persoonlijk iets aan gehad."*

*Thirza:
"De vakantie die ik heb gehad was super goed georganiseerd, door toffe leiding!! Ze hielpen me echt goed met het geloof, daar zat/zit ik erg mee omdat dat was weggevaagd, maar door deze vakantie en deze mensen is dat echt helemaal weer naar boven gekomen!! Echt bijzonder!!!"*

← 756 vakantiegangers

37 vakanties naar allerlei bestemmingen. Van Texel tot Spanje, van Brabant tot IJsland. Veel enthousiaste berichten en foto's op social media én het hoge cijfer (8,9!) in de enquête laten zien hoe deze vakanties gewaardeerd worden. De combinatie van gezelligheid, nieuwe vriendschappen en stille tijd groepjes maakt de HGJB-vakanties bijzonder. Afgelopen jaar merkten we een kleine terugloop van deelnemers, maar met een aantal nieuwe bestemmingen hopen we in 2019 weer groei in het aantal deelnemers.

De HGJB in 2018

Catechese en jeugdwerk

De HGJB biedt gemeenten een samenhangend geheel van kennis, vaardigheden, methoden en materialen voor goed kerkelijk jeugdwerk. Dat is steeds in ontwikkeling. Op deze pagina's vindt u de ontwikkelingen die er in 2018 waren.

Leidinggevende: 'Ik had geen idee dat het kinderclubblad Klik zo nauw verbonden is met de programma's uit de map. Als je dat weet is het logisch dat je voor elk kind een Klik wil.'

← Kinderclubmethode Klik

De kinderclubmethode Klik bestaat uit twee uitgaven: de Klik-map voor de kinderwerkers en het kinderclubblad Klik voor de kinderen. In de Klik-map zitten inmiddels meer dan 130 programma's waarmee kinderwerkers een gevarieerd, eigentijds en creatief clubprogramma neer kunnen zetten, afgestemd op de eigen plaatselijke gemeente. De Klik voor de kinderen biedt naast gedegen bijbelwerkvormen, ook genoeg lees- en knutselstof om thuis mee aan de slag te gaan. In het afgelopen jaar zijn de wat oudere programma's uit deze methode herzien en zijn er dertien nieuwe programma's geschreven. Er zijn ook programma's verschenen rond de christelijke feestdagen Hemelvaart en Pinksteren. Voor de kinderen zijn er vijf Cliks uitgegeven. Er is een lichte daling in het aantal abonnees. De trend dat de Klik-methode steeds meer ook door kindernevendiensten en zondagsscholen wordt afgenomen zet door. Ook de vraag naar digitalisering van het materiaal neemt toe. De komende periode willen we een antwoord krijgen op de vragen: Hoe kunnen we ons materiaal en onze service rond de methode nog beter afstemmen op onze gebruiker? Moeten we onze materialen digitaal aanbieden om het nog gebruiksvriendelijker en aantrekkelijker te maken?

Samenwerking met JOP →

Met JOP en de IZB hebben we een paar keer nagedacht over 'Jongeren en de preek'. Dat heeft geleid tot een goed bezochte studiebijeenkomst over dit onderwerp in Sliedrecht, waarop gesproken is door Nelleke Plomp (naar aanleiding van haar onderzoek), ds. C. van Ekris en Herman van Wijngaarden. Als HGJB hebben we ontdekt dat elementen van het didactische leergesprek (catechese) en de SOLVAT-methode (bijbellezen) op zo'n manier toegepast kunnen worden op de preek, dat jongeren zich er meer bij betrokken voelen. We zijn van plan dit een plaats te geven in het nieuwe beleidsplan. Daarnaast is de HGJB met JOP op de synodevergadering van de PKN geweest, om iets te vertellen wat beide uitvoeringsorganisaties zien

gebeuren op gebied van geloofsleren en catechese. Nelleke Quist, medewerker van jongerenorganisatie JOP, heeft verteld over het stimuleren van catechese en geloofsoverdracht. Daarnaast adviseerde ze de verschillende manieren van leren beter op elkaar af te stemmen, bijvoorbeeld door een bepaald thema in de diverse vormen terug te laten komen. Eline van Vreeswijk (HGJB) signaleerde dat er in de kerken steeds meer aandacht komt voor kennis van de Bijbel en de geloofsleer. „Jongeren geven aan dat ze graag de betekenis van een Bijbeltekst willen ontdekken en daardoor geraakt worden.” De HGJB vindt het ook belangrijk dat jongeren leren van de traditie en het wereldwijde christendom. „Welke betekenis heeft die traditie voor het leven nu?” Als voorbeeld heeft zij genoemd de herdenking van 500 jaar Reformatie vorig jaar.

*Jan Vos, jeugdwerkcoördinator Barneveld:
"De reacties uit de vijf wijkgemeentes zijn vooral positief. Hoewel de voorbereiding van een les veel tijd kan vergen, geeft de methode veel mogelijkheden om hoofd (kennen), hart (ervaren) en handen (doen) van catechisanten aan te spreken. Zo vertelde een catecheet mij: "Ik heb nu bepaalde geloofsgesprekken die ik voorheen niet had."*

← Leer & Leef

Eén van de mooiste projecten om aan te werken, was de nieuwe catechesemethode Leer & Leef. Opnieuw kwamen twee jaargangen gereed (één voor de onderbouw en één voor de bovenbouw), zodat er nog maar één (voor de bovenbouw) gemaakt hoeft te worden (DV dit jaar). Er werden 6500 werkboekjes besteld (2017: 5300) en 750 handleidingen (2017: 625). We merken dat de combinatie 'klassieke inhoud' en 'eigentijdse aanpak' erg wordt gewaardeerd. Ook buiten HGJB-kring begint de methode op te vallen.

Jongeren (en ouderen) stimuleren om zelf de Bijbel te lezen, is één van de kerntaken van de HGJB. We doen dat door middel van onze catechese- en jeugdwerkmethodes, maar bijvoorbeeld ook door elk jaar een bijbelleesfolder uit te geven. Met een bijbelleesfolder kan een gemeente een bijbelleesweek organiseren: iedereen – jong en oud – is een week lang bezig met dezelfde bijbelgedeelten. De folder van 2018 had als thema 'Open je ogen!' Aan de hand van het bijbelboek Jona ontdekten we wat er kan gebeuren als je je ogen opent voor God, Zijn wil voor je leven, en voor de mensen om je heen. Verder hebben Eline van Vreeswijk en Herman van Wijngaarden een bijdrage geleverd aan de bundel 'De Bijbel in Nederland', een uitgave van het Nederlands Bijbelgenootschap en de Protestantse Kerk. Ze hebben daarin onder andere de SOLVAT-methode van de HGJB beschreven.

← Bijbellezen

Bid- en dankdagmappen ↗

Ook dit jaar werd er weer een bid- en dankdagmap uitgegeven. In 2018 werden de abonnees gevraagd hun reactie op het materiaal te geven middels een digitale enquête. Zij vinden dat de map veel goede ideeën biedt en heel compleet is. Ook zijn zij erg positief over de betrokkenheid op de dienst die ontstaat door de verbinding school – kerk – gezin. Naar aanleiding van het onderzoek zijn ook een aantal aandachtspunten geformuleerd. Die betreffen met name het aanbieden van een grotere variatie aan werkvormen.

Een trend die we zien is de ontwikkeling van een meer traditionele eredienst waarin extra aandacht is voor de kinderen naar een laagdrempelige viering met een meer missionair karakter en andere vormen. In sommige contexten zijn er namelijk veel niet-kerkelijke kinderen van de school (en hun ouders) aanwezig. Een andere uitdaging die zich bij de gebruikers voordoet is dat het lastig is de school te betrekken bij de viering van bid- en dankdag. Dit thema is onder de aandacht gebracht door een artikel in De Waarheidsvriend, waarin een aantal mooie voorbeelden gegeven werd.

Aan de jaarreeksen van Follow Me en Follow Me Next is flink gewerkt: zowel het curriculum als de inhoud van een groot deel van de lessen is aangepast. Omdat van zowel Follow Me als Follow Me Next de laatste jaarreeksen op het programma stond, hebben we in het voorjaar een uitgebreid digitaal onderzoek gedaan onder gebruikers van diverse catechesemethodes, maar met name onder die van FM/FMN. We wilden graag vanuit de praktijk weten waar behoefte aan is, als het gaat om revisie van deze methode. Ruim 250 mensen die betrokken zijn bij de catechese hebben deze enquête ingevuld! Ook zijn er zo'n tiental gemeenten aanwezig geweest op onze gebruikersavond rond FM/FMN, waarop we met elkaar nagedacht hebben over deze methode. Wat betreft de aantallen: in tegenstelling tot een lichte daling van het seizoen hiervoor zijn de verkoopaantallen weer iets omhoog gegaan:

← Flink vernieuwing Follow Me en Follow Me Next

*Lisette Verweij,
Hervormde Gemeente Papendrecht
Voor ons dé methode voor mentorcatechese. Inhoudelijk goede handleiding, gevarieerde groepsopdrachten, elke week een Bijbelstudie en diverse ondersteunende materialen.*

De HGJB in 2018

Advisering en toerusting

De HGJB biedt gemeenten cursussen, toerusting en advies op maat. Dat is steeds in ontwikkeling. Op deze pagina's vindt u de ontwikkelingen die er in 2018 waren.

Ontwikkeling groeiplan

Misschien herken je de vragen wel: Wat gebeurt er in het jeugdwerk voordat jongeren volwassen worden? Wat is de samenhang in het jeugdwerk? Hebben we als jeugdwerkers hetzelfde doel voor ogen? En hoe past ons jeugdwerk in de geloofsontwikkeling? De HGJB kiest voor een integrale aanpak: Met het groeiplan kijken we naar het hele jeugdwerk van 0 – 24 jaar met o.a. deze vragen. We betrekken daar ook nadrukkelijk de ouders bij. Het groeiplan is afgelopen jaar ontwikkeld mede aan de hand van een pilot in twee gemeenten. We zetten daarbij in op beleidsontwikkeling van onderaf. Deze radicaal andere aanpak leidt in de gemeentes tot enthousiasme onder de jeugdwerk-leiding om gezamenlijk de schouders onder het jeugdwerk te zetten.

Een leidinggevende: "Tijdens de groeiplanavond besepte ik dat het doel van leidinggevende kinderclub niet zomaar een 'gezellige middag' en een 'mooi Bijbelverhaal' is, maar dat wij een grote verantwoordelijkheid hebben voor het leggen van de basis voor de persoonlijke relatie tussen God en kinderen voor nu en voor hun toekomst."

Homoseksualiteit

De HGJB heeft in 2018 ongeveer tien avonden verzorgd over homoseksualiteit, waarvan drie keer toerusting voor de kerkenraad en vier keer een gemeenteavond. De overige waren avonden voor tieners of jongeren. Ook voor de catechese is in dit onderwerp geïnvesteerd: de les in Follow Me Next is gereviseerd en voor de methode Leer & Leef is een geheel nieuwe les gemaakt. Het HGJB-boekje 'Oké, ik ben dus homo' van Herman van Wijngaarden is na vijf jaar nog steeds één van de beter verkopende titels van uitgeverij Jes! We zijn blij dat we op deze manier een bijdrage kunnen leveren aan de bezinning over dit belangrijke onderwerp.

Met de IZB trekken we samen op in het FOCUS-traject. Met focus-trajecten wil de IZB gemeenten ondersteunen bij hun missionaire roeping. De HGJB heeft het afgelopen jaar de inhoud verzorgd van alle kinder- en jeugdgesprekken over dezelfde thema's als het materiaal voor volwassenen. Op deze manier worden zij actief betrokken in het traject. De HGJB heeft de toerusting hiervoor verzorgd in Almkerk, Amersfoort, Houten, Huizen, Leiden, Maarssen, Nijkerk en Ooltgensplaat. Daarnaast zijn er ontmoetingen met missionair werkers, predikanten en jeugdwerkers geweest om deze toerusting in hun eigen gemeente te verzorgen. Daarnaast kwamen er in een aantal FOCUS-gemeenten vragen op rond het jeugdwerk in het algemeen en de structuur/invulling daarvan.

← Samenwerking met IZB-Focus

*Bert-Jan Codee, hervormde gemeente Maarssen:
De HGJB heeft ons goed geholpen om een jeugdbeleid te ontwikkelen en na te denken (met de kerkenraad) welke plek onze jongeren in de gemeente en de kerkdienst innemen.*

← Serie Voorleven voor geloofsofvoeding afgerond

Bij het houvast bieden aan jongeren en hun gemeente zijn de ouders een belangrijke gesprekspartner. We merken in toenemende mate dat ouders graag ondersteund worden in de geloofsofvoeding van hun kinderen. In 2018 is het laatste deel van Voorleven gereed gekomen. Dit deel is speciaal voor ouders met tieners. We merken dat dit zeker in een behoefte voorziet. In diverse gemeenten zijn meerdere opvoedkringen gestart. Tegelijkertijd zijn we er in 2018 nog te weinig in geslaagd om zoveel mogelijk ouders en gemeenten met dit materiaal te bereiken. Hier zullen we in 2019 nog een goede slag in moeten maken.

We zijn in diverse gemeenten geweest om jeugdleiders, catecheten en mentoren te trainen en toe te rusten. Nieuw vanaf dit jaar is dat per seizoen gemeenten kunnen kiezen uit een aantal thema's. Hierdoor kunnen we als HGJB meer verdiepende programma's aanbieden en kunnen we door de specifieke thema's gemeenten wat directer sturen op de trends die wij waarnemen in jeugdwerk en cultuur. Mooi om te zien dat eigenlijk alle gemeenten blij waren met de aangeboden thema's en hierdoor gericht konden worden toegerust.

Onze cursussen worden hooggewaardeerd met gemiddeld een 8,5! We hebbende cursussen gespreid in diverse regio's aangeboden. Desondanks is gebleken dat de animo voor een cursus met drie avonden af is genomen. Daarom hebben we dit jaar een pilot gedaan van een cursus in 1 dag. De deelnemers waren positief. We zullen hier in het nieuwe jaar verder mee gaan experimenteren.

← Toerustingsavonden & cursussen

Jeugdouderting: "Langs deze weg wil ik je nogmaals hartelijk bedanken voor de fijne en vruchtbare avond gisteren. De ouders waren erg enthousiast en geprikkeld, precies wat we hoopten te bereiken."